

בס"ד. ר"ד בעת הסעודות דראש השנה, ה'תשכ"ז.

רשימה פרטית בלתי מוגה

ליל ב' דראש השנה

א. הרש"ל הזכיר המבואר בהמשך וככה: (לאדמו"ר מהר"ש) בענין תקיעת שופר, שיש על זה שני משלים, מהבעש"ט, ומהרה"צ מבאָרדיטשוב.

[והעיר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שצריך לומר "ר' לוי יצחק מבאָרדיטשוב", וכן הוא בלקוטי תורה². ובפרט ששמו השני (יצחק) שייך במיוחד לר"ה³].

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כיון שבשנה זו מלאו מאה שנה לר"ה הראשון לנשיאות אדמו"ר מהר"ש (תרכ"ז) — כדאי שיחזרו את נקודת הדברים בדיבור. ובפרט שענין הדיבור קשור עם ר"ה, כי, ענינו של ר"ה הוא בנין המלכות (משא"כ בשאר עשי"ת הרי זה רק בנין ספירה פרטית מספירת המלכות, ולכן הענין דתק"ש הוא רק בר"ה)⁴, שהו"ע הדיבור⁵. הרש"ל הזכיר שהרביים לא היו מדברים בר"ה⁶, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שזהו בגלל שר"ה הוא בנין המלכות, עולם הדיבור, ולכן צריכים לשמור הדיבור; אבל דברי תורה — יכולים לדבר.

ב. הרש"ג: מהו המקור להנהגת הבעל תוקע לאחר תק"ש להחזיר פניו אל הקהל, ומדוע לא הובא מנהג זה בספר המנהגים?

כ"ק אדמו"ר שליט"א: במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר שנדפס ב"התמים" איתא: "אחר התקיעות צריך הבעל תוקע לילך למקומו, ולשבת, פניו אל העם, ולהסתכל בפניהם, והם יסתכלו בו כו"ו. ושם, שזהו "על פי הנהגות הקבלה", כך, שאין זה מנהג חב"ד דוקא.

(4) ראה פע"ח שער ר"ה בתחלתו. ועוד. לקו"ת נצבים נא, ב ואילך. ובכ"מ.
(5) ראה ע"ח שכ"ג ספ"ה. ועוד.
(6) ראה תו"מ — רשימת היומן ס"ע קנט. וש"נ.
(7) ח"א ס"ע לה. ולאח"ז באג"ק שלו ח"ג ע' שמב. וש"נ.

(1) תרל"ז — פ"ע (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' תקסד ואילך).
(2) שה"ש יח, ג.
(3) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתקפ"ג ס"ה. סתקפ"ד ס"ט. סתקפ"ו ס"ב. סתקצ"א ס"ב. סת"ר ס"א. וש"נ.

ג. הרש"ג שאל אודות מ"ש בספר המנהגים⁸ "אנו נוהגין לקדש מעומד בליל שבת", ולא נזכר אודות יום שבת, וכיצד היתה הנהגת אדמו"ר מהוריי"צ בקידוש היום.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שאינו זוכר כיצד היתה ההנהגה בלענינגראד, ומהנהגתו כאן (בארה"ב) — אין ראי"ו, אבל בריגא הי' מקדש ביום בישיבה¹⁰. (והוסיף:;) ואולי אין זו הוראה לרבים.

ד. הרש"ל סיפר, שאדמו"ר מהוריי"צ אמר, שאפשר לצאת י"ח שלש סעודות בשבת ע"י אכילת מזונות לאחר קידוש (קודם סעודה הב')¹¹. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שבענין זה יש אריכות השקו"ט בשו"ת דברי נחמי¹².

* * *

יום ב' דראש השנה

ה. כ"ק אדמו"ר שליט"א העיר אודות הענין דלבישת קיטל, שע"פ מ"ש רבינו הזקן¹³ שהטעם דלבישת קיטל הוא "כדי להיות דוגמת מלאכי השרת", הרי זה שייך רק ליוהכ"פ, ולא לר"ה, ולכן אין מנהגנו ללבוש קיטל לתק"ש. וא"כ, מדוע הש"ץ לובש קיטל? ובמכ"ש וק"ו מתק"ש — ש"מצות היום בשופר"¹⁴ — שאם הבעל-תוקע אינו לובש קיטל, עאכו"כ שהש"ץ אינו צריך ללבוש קיטל (וכמו בנוגע לתפלת גשם וטל, שאף שיש נוהגים ללבוש קיטל, אין אנו נוהגים כן¹⁵, כיון שזה שייך רק ליוהכ"פ).

א' המסובים אמר, שר' יחיאל, הש"ץ בליובאוויטש, לבש קיטל, וכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע לא העיר על זה.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר לי, שאביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע לא הי' מתערב בעניני בעה"ב'שקייט של ביהכנ"ס, גם בענינים שלא היו לפי רוחו¹⁶.

(8) ע' 28. וש"נ.
 (9) שהרי יתכן שהוצרך לשבת מטעמי
 (10) ראה גם אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג
 (11) ע' תו. הליכות ומנהגי ש"ק (קה"ת תשע"ו)
 (12) ע' קב ואילך. וש"נ.
 (13) שו"ע או"ח סתר"י ס"ט. וש"נ.
 (14) ר"ה כו, ב (במשנה). שם כז, א.
 (15) פרטי המנהגים בזה — ראה אוצר
 מנהגי חב"ד שמע"צ ס"ע שסד ואילך. וש"נ.
 (16) ראה גם תו"מ חמ"ז ע' 6. וש"נ.

ו. כאשר המסובים הסתפקו אם לומר "לחיים", וא' המסובים העיר שר"ה הוא יומא דדינא רבא¹⁷ — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בפנים שוחקות): עכשיו הרי זה כבר לאחרי ה"דינא רבא"¹⁸.

ז. הרמד"ר סיפר, שזכה לשמוע מאדמו"ר מהוריי"צ (בא' הלילות בקיץ תרע"ז) אודות אביו כ"ק אדנ"ע, שכל הנהגותיו ותנועותיו מדוייקים ומכוונים, ע"פ נגלה (שהחמיר על עצמו לצאת י"ח גם לפי הדעות שלא נפסקה הלכה כמותם), או ע"פ קבלה, וביאר אז בנוגע כמה הנהגות שבהשקפה ראשונה היו נראים כהרגלים טבעיים, שהם מכוונים ע"פ קבלה¹⁹. ובין הדברים הזכיר גם בנוגע לברכת המזון, שביום, לא הי' מברך מתוך הסידור, אלא רק בלילה.

ועוד סיפר, שבאמירת "הרחמן", הי' אדנ"ע נוהג להניח ידיו על זקנו.

ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שב"הרחמן" יש עשר פסקאות, כנגד עשר ספירות²⁰, וגם עשר אצבעות הידים הם כנגד עשר ספירות²¹. והנחת הידים על הזקן בעת אמירת הרחמן הו"ע העלי' ליי"ג מדה"ר, שזהו ענינם של יי"ג תיקוני דיקנא²².

20 ראה אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' רג ואילך.

21 ספר יצירה פ"א מ"ג.

22 ראה זח"ג קלא, א ואילך. יהל אור ע' תרכו ואילך.

17 תרגום איוב ב, א. וראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תרנא), מזח"ב לב, ב (ועוד).

18 ראה פע"ח שער ר"ה פ"א. שו"ע

אדה"ז אר"ח סוסתקפ"ב.

19 ראה גם תו"מ חמ"ג ע' 110. וש"נ.